

és habitual trobar gènere per a la deixalleria, unes vegades amagat entre arbustos i d'altres, a plena vista. A veure, els transgressors no veuen que, un cop carregat el material que volen llençar, els seria igual de fàcil portar-lo a la deixalleria que arribar fins al punt amagat per abocar-lo? És clar que és impossible enxampar totes les persones que fan abocaments incontrolats en espais naturals en el moment que ho fan, i potser les campanyes de sensibilització no són enteses per alguns. O simplement, hi ha més inconscients dels que ens pensem. Ves a saber. No quedarà més remei que augmentar la vigilància dels possibles punts d'abocament, amb l'esperança d'enxampar els inconscients «mandrosos».

EL GIRONÈS

Text i foto > **DANI VIVERN**

Anquilosament administratiu | Trigar anys per comprovar si el solar del costat de l'Auditori de Girona és o no és de propietat municipal ja ho diu tot. S'inclou en altres mostres de despreocupació legislativa en drets tan elementals com el de la propietat. Si fotre fora uns ocupes d'un immoble, per més papers que esgrimeixi el propietari, ja és un treball hercúli, imagineu-vos arribar a esbrinar de qui és tot un solar. Què hi farem. Bé, de coses se'n fan, cal reconèixer-ho. Esperem que el sistema d'enviament i lliurament de paquets denominat Smart Point, recentment estrenat, posi fi als embussos provocats pels vehicles de transport, sobretot al Barri Vell, que fins ara no tenien altra opció que disputar-se un racó per descarregar mercaderies.

Més complicat de solucionar és arribar a un acord a tres bandes per posar d'una vegada fil a l'agulla a la remodelació de la Casa de Cultura. No és senyal de bona salut administrativa que un equipament que havia funcionat a tot drap durant dècades ja faci set anys que està en una inòpia inexplicable, almenys per als ciutadans. També està tancat l'aparcament del Pallol, des que el temporal Gloria va demostrar, una vegada més, que a Girona no es poden parar els peus a l'aigua sense pagar-ne les conseqüències.

Guspires culturals | Mentrestant, la cultura fa un encomiable esforç per mantenir-se entre tanta grisor pandèmica. Actes com el del centenari de la Casa Masó o els murals pintats en façanes de Santa Eugènia i Can Gibert del Pla, en la segona edició del Monar't, han estat algunes d'aquestes heroïcitats. Per cert, la manca de subvenció municipal al Milestone Project d'enguany per por de la COVID-19 sembla que n'ha provocat la cancel·lació. No entenem gaire que una activitat al carrer que, a més, comptava amb altres fonts de finançament ja en ferm, com ara la Diputació, hagi hagut d'esperar temps millors, vist que, d'activitats, n'hi ha de força més risc. Pocs dies abans de Fires, encara no era clar si ja ho podíem donar tot per cancel·lat. La gent es preguntava si hi hauria castell de focs... o si n'hi hauria per tirar el barret al foc. Perquè la cosa no està per brocs, i els professionals de l'hostaleria, dels bars, del lleure i de l'espectacle, entre molts altres sectors, no necessiten cap lliçó d'economia per constatar el desastre. De fet, no s'entén gaire per què els diners del FEDER, d'ajuda europea, han d'anar a parar a temes de cultura (ara mateix, no era urgent remodelar l'espai on s'exhibeix el tapís de la Creació) mentre s'ensorra la sanitat.

>> Una de les pintures murals fetes a l'octubre al barri de Santa Eugènia.

Retorn al camp? | Sembla clar, a hores d'ara, que els anys de vi, flors i turistes trigaran a tornar, i que l'economia de la conurbació gironina s'haurà de reconvertir cap a un model molt més auster, pragmàtic i de projecció local. Potser ha arribat el moment de recuperar les sortides dominicals cap a la ruralia més propera, i aprendre'n unes quantes veritats. Estem veient que una part gens menyspreable de joves es planteja anar a viure al camp i redreçar el seu futur professional des del retorn a la terra. I no és estranya la

seva fugida endavant, en veient el ball de xifres, de vaticinis destarotats, de mesures i contramesures, de manca de rigor informatiu... i d'una política que ho impregna tot.

Això sí: entre tant de desengany i crispació, es nota un ressorgiment de la solidaritat entre la gent del carrer, i de la proliferació de voluntariat a les entitats d'ajuda als més desvalguts. Caldrà veure, però, que aquestes accions estiguin ben dirigides, i que no se n'aprofitin uns quants —bastants— vividors professionals de la caritat aliena. Que n'hi ha.

EL PLA DE L'ESTANY

Text i foto > **XAVI XARGAY**

Un lema d'allò més... | Durant el primer confinament, Banyoles va endegar una campanya de publicitat amb el lema «De Banyoles» sobre un fons blau. Aquest «De Banyoles» podia tenir un aire d'orgull o de prepotència, de sòlid sentiment de pertinença o de repel·lent menyspreu cap al foraster. Malgrat l'opinió del meu nebot, jo prefereixo quedar-me amb les primeres opcions. Que són, crec, les que han motivat l'exposició al Museu Arqueològic amb el títol «Denominació d'Origen: Banyoles», organitzada per l'Associació Banyoles de Comerç i Turisme i pels museus del poble. La mostra du com a subtítol «Passat, present i futur del comerç de proximitat» i pretén, com diuen els prospectes, «fer un viatge per l'origen i la construcció d'una identitat pròpia a través del comerç de proximitat».

De Banyoles és, també, una de les grans triomfadores de l'atletisme estatal: Esther Guerrero, que va guanyar, el mateix dia i amb minuts de diferència, el Campionat d'Espanya de 800 i 1.500 metres, una proesa que només havien aconseguit en tota la història dues atletes més. L'any passat, l'Esther va batre el rècord d'Espanya dels 2.000 metres.

No és de Banyoles, però com si ho fos: Tino Soriano, un dels fotògrafs que millor ha retratat l'estany, ha publicat *BanyoleSpeculum*, un llibre preciós amb haikus de J. N. Santaaulàlia. I és que Banyoles, que ja ha arribat als vint

cròniques

mil habitants (uf!, passarem dels disset als vint-i-un regidors, que bé!), és tan... «De Banyoles!»

Can Tista i Fontserè | En canvi, no n'era el gran Carles Fontserè, que, amb la seva dona, Terry, es va instal·lar fa anys i panys a Can Tista, a Porqueres. L'Ajuntament porquerenc li va dedicar un cap de setmana amb visites guiades a l'estudi taller de l'artista, un concert de Mireia Vilalta i una hora del conte amb Sessi Sitjà, autora de *Carles Fontserè, en clau de conte*.

>> Un moment d'un dels actes dedicats a Carles Fontserè a Can Tista.

EL RIPOLLÈS

Text i foto > EUSEBI PUIGDEMUNT

**Creu de Sant Jordi a Campdevà-
nol** | La COVID-19 no marca l'inici d'aquesta crònica ripollesa, sinó una altra notícia d'àmbit sanitari però de caràcter molt més positiu, i és que el 21 de setembre la Fundació Hospital de Campdevàdol (l'Hospital Comarcal del Ripollès) va rebre la Creu de Sant Jordi del president de la Generalitat de Catalunya d'aleshores, Quim Torra, en reconeixement de la seva trajectòria professional al llarg de cent anys. Recolliren el guardó la presidenta de la Fundació, Dolors Costa, i el gerent de l'hospital, Joan Grané. En el seu discurs d'agraïment, en feren partícips tots els treballadors i les treballadores que han passat pel centre en un moment o altre del seu periple professional, i que han contribuït que hagi pogut arribar al segle de vida en plena forma.

I pel que fa a la presència de la COVID-19 al Ripollès, hem de dir que, en el moment de redactar aquesta crònica, el Ripollès era l'única comarca

gironina amb un risc moderat de rebrot, però també volem assenyalar que hi havia prop de tres-cents alumnes confinats a causa de la detecció de diversos positius entre alumnes i professors. En concret, a Ripoll, l'Escola Vedruna tenia confinats tots els cursos d'ESO més un de P5, i l'Institut Abat Oliba n'hi tenia dos; i a Ribes de Freser, n'hi tenien un.

Consulta popular a Gombrèn | A la petita vila de Gombrèn es va dur a terme una assemblea entre els veïns per decidir si es reobre l'Escola Hug de Mataplana, tancada per manca d'alumnat ja fa una vintena llarga d'anys. Tothom, per raons diverses, s'hi mostrà favorable i s'arribà a l'acord de fer una consulta popular per demanar-ne la reobertura al Departament d'Educació. Sense moure'ns gaire de la geografia més muntanyenca del Ripollès, a Planoles es va celebrar, el cap de setmana del Pilar, la setena edició de la Diada del Bolet, amb tot un seguit d'activitats al voltant d'aquest producte boscà. També cal dir, en aquest sentit, que des de diversos ajuntaments de la comarca hi ha hagut queixes no tant per l'afluència massiva de boletaires, sinó pel comportament incívic d'alguns d'ells. Ja hi ha veus que demanen, per tal de poder frenar aquestes actituds incíviques, d'habilitar vigilants de temporada que tinguin cura del bosc i que puguin imposar sancions.

Destaquem que les estacions d'alta muntanya Vallter 2000 i Vall de Núria han rebut més de cent quaranta mil visitants, fet que les situa com a opcions de referència per al turisme de proximitat. Així mateix, volem incloure en aquest paràgraf que les obres de la via verda entre Sant Joan de les Abadesses i la Vall de Bianya segueixen el seu curs, així com les de l'altra via verda comarcal, la que s'endinsa cap a la vall de Camprodon.

>> Un tram de la via verda entre Sant Joan de les Abadesses i la Vall de Bianya.

Embotit cruixent | En un altre ordre de coses, la factoria que l'empresa alimentària Noel té a Sant Joan de les Abadesses ha llançat una nova línia de productes que hi elabora: després del llançament i la bona acollida a Dinamarca i el Regne Unit, el primer *snack* embotitcruixent elaborat al forn s'ha començat a comercialitzar a casa nostra.

I sense moure'ns de la vila de les abadesses, l'Ajuntament va acordar en el darrer ple la congelació de taxes i impostos per al 2021. Aquesta mesura també l'han adoptada altres ajuntaments comarcals, com ara el de Ribes de Freser. I encara des de Ribes, aprofitant l'avinentesa de la inauguració de l'exposició dedicada als quaranta anys dels Ferrocarrils de la Generalitat (FGC) a la vall ribetana, l'Ajuntament va demanar formalment el traspàs de la línia R3, avui en dia sota la titularitat d'Adif/Renfe, als FGC, amb l'objectiu de poder-ne millorar el servei.

I per anar posant el punt final a la crònica ripollesa, dues notícies d'àmbit cultural: la primera, que l'alcalde de Molló, Josep Coma, ha estat nomenat nou president del País d'Art i d'Història Transfronterer de les Valls Catalanes del Tec i del Ter. Coma ha agafat el relleu de l'exalcalde de Morellàs (Alt Vallespir), André Bordanell. La segona és de caràcter més transversal, ja que abraça una bona part dels pobles de la comarca amb activitats diverses: es tracta que el Ripollès torna a acollir les Jornades Europees de Patrimoni, una iniciativa de la Unió Europea que és considerada com la festa major del patrimoni cultural.

LA CERDANYA

Text i foto > SANDRA ADAM

Recuperar els camins, descobrir el territori | Conèixer el municipi de Fontanals de Cerdanya avui és més fàcil. Gràcies al Fons Europeu de Desenvolupament Regional, la Generalitat de Catalunya, el Consell Comarcal de la Cerdanya i l'Ajuntament de Fontanals de Cerdanya, s'han recuperat antics camins convertits ara en senders senyalitzats que permeten descobrir les particularitats d'aquest municipi, que integra set pobles.